

سلامتی - رفاهی انجام گرفت. جهت اجرای مطالعه، با رعایت ملاحظات اخلاقی و پس از کسب رضایت نامه کتبی، مصاحبه‌ی نیمه ساختار فردی با هر یک از مشارکت‌کنندگان انجام شد، سپس متن حاصل از هر مصاحبه با استفاده از نرم افزار Word کلمه به کلمه، تهیه شد؛ داده‌ها با رویکرد تحلیل محتوا به روش استقرائی مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها: یافته‌های حاصله از تحلیل داده‌ها، زیر طبقات "حاکمیت فرهنگ کمک به شرط تقاضا (در نظام رسمی)"، "کمبود ارتباط موثر میان اعضای تیم سلامت"، "غفلت از والدین حین درمان کودک مبتلا" را در زمینه عملکرد حامیان رسمی در حمایت از والدین، نشان داد. بحث و نتیجه‌گیری: کم توجهی نسبت به نیازهای والدین (به عنوان عضو مهم تیم درمان و مراقبت از کودک)، اجتناب از تعهد آفرینی نسبت به والدین، کمبود همگرایی در عملکرد اعضای گروه سلامت در اهداف درمان و توانبخشی کودک، می‌تواند دلیلی بر نقصان وظایف و شرایط حاکم بر عملکرد کارکنان در قبال کودک و والد باشد. این مهم، می‌تواند زمینه‌های شکاف بین والدین و اعضای تیم خدمات دهنده (سلامتی - رفاهی) را فراهم و به دلیل هموار نبودن مسیر بهره‌مندی از خدمات، مراقبت از کودک را برای والدین دشوارتر کند. پیشنهادات: به منظور افزایش کیفیت مراقبت از کودک مبتلا و افزایش حس آرامش در والدین، اقداماتی چون تقویت فرهنگ کمک‌رسانی با تامین بسته‌های حمایتی متناسب با نیازهای دوره‌ای والدین، پیگیری جدی وضعیت درمانی-مراقبتی کودک مبتلا حین مراقبت در منزل و نیز تقویت ارتباط موثر مولتی‌دیسپلینری میان اعضای تیم خدمات رسان، ضروری به نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی: والدین، کودکان فلج مغزی، حمایت، کارکنان

بررسی آگاهی پرستاران از خواب نوزادان نارس در بخش

مراقبت ویژه بیمارستان علی ابن ابیطالب زاهدان

نسرین محمودی - - محمود رضایی پور - خدیجه زارعی - زهرا پیشکار مفرد

بیشترین زمان زندگی جنین در داخل رحم، و بیشترین زمان زندگی نوزاد در خارج رحم در خواب سپری می‌شود. خواب عملکردی حیاتی است و مانند تنفس و تغذیه در دوره نوزادی لازم و ضروری می‌باشد. خواب نقش مهمی در تکامل مغز دارد. امروز نقش خواب در تنظیم دمای بدن، ذخیره سازی انرژی، پاک شدن مواد سمی از توروں‌ها نیز ثابت شده است. مهمترین حالت رفتاری نوزاد به خصوص در نوزادان نارس خواب است. از مهمترین عوامل مختل کننده خواب نوزادان در بخش‌های مراقبت ویژه سرو صدا، نور بخش و روش‌های درمانی و مراقبتی دردناک می‌باشد که باعث اختلال خواب نوزادان نارس می‌شود در نهایت بر تکامل مغز نوزادان نارس تاثیر منفی برجای می‌گذارند. مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی بر روی تمامی پرسنل پرستاری شاغل در بخش مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان علی ابن ابیطالب در سال ۱۳۹۳ با استفاده از نمونه‌گیری سر شماری انجام شد ابزار گردآوری اطلاعات دموگرافیک از طریق پرسشنامه‌ای که حاوی ۱۰ سوال در زمینه سیکل‌های خواب فعال، روش‌های ایجاد خواب فعال، مشخصات خواب فعال در نوزادان به پرستاران داده شد و پرسشنامه تکمیل شد و داده‌ها را با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱۶ و روش آمار توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها: نشان داد که اطلاعات پرستاران در خصوص سیکل خواب ۲۴٪ درست و مشخصات خواب فعال در نوزادان ۲۰٪ درست و نقش خواب در ذخیره سازی انرژی ۴۸٪ درست، میزان مطلوب صدا در بخش ۹۲٪ درست و پاسخ دادند. بحث: هر انسانی نیازهایی دارد که باید به آن پاسخ داده شود؛ بعضی از نیازها اساسی و حیاتی هستند. یکی از نیازهای حیاتی نوزادان جهت تکامل طبیعی، خواب کافی است. خواب از مهمترین رفتارهای نوزادان نیز محسوب می‌شود که باید مراقبتی به آن توجه ویژه‌ای داشته باشند. طی چند دهه اخیر برای بهبود روند تکامل نوزادان بخصوص تکامل سیستم عصبی مرکزی نوعی مراقبت تحت عنوان "مراقبت تکاملی معرفی شده است تمامی پرسنل پرستاری باید به طور دایم درباره خواب

گیری با توجه به این که دادن آگاهی به والدین کودکان بیمار، حمایت روحی و روانی از آنان دارای اثرات مثبتی بر روان مادران دارد و باتوجه به حیثه کاری پرستارخوش آمد گو که می‌تواند توضیحات لازم را در مراحل درمان به ارباب رجوع بدهدودر مراحل درمانی بیماران خانواده‌های آنان حمایت به عمل آورد. داشتن پرستار خوش آمدگو به منظور کمک به کاهش تنش‌های مادران و افزایش رضایتمندی در بیمارستان توصیه می‌گردد. کلمات کلیدی: اضطراب - پرستار خوش آمدگو- مادر کودکان بیمار.

کلمات کلیدی: اضطراب - پرستار خوش آمدگو- مادر کودکان بیمار

بررسی اختلالات رشدی ناشی از سو تغذیه در کودکان کار

مهناز عباسی، بابک خنمدادی، فاطمه کلروزی

امروزه کار کودکان مشکلی شایع و گسترده در سراسر جهان است. شروع کار از سنین کودکی می‌تواند اثرات منفی بر فرآیند تغذیه و رشد ایجاد کند، سو تغذیه در دوران کودکی سبب کندگی رشد بدن، کوتاهی قد و کاهش تکامل ذهنی می‌شود. باتوجه به اینکه معطل کودکان کار در کشور ما رو به گسترش است واز سویی کار کردن کودکان بعنوان تهدیدی جدی برای سلامت آنان می‌باشد در نتیجه این مهم نیازمند توجه ویژه می‌باشد. مطالعه حاضر با هدف بررسی وضعیت تغذیه‌ای و اختلالات رشد در کودکان کار می‌باشد. مواد و روشها: پژوهش حاضر مطالعه‌ی مروری است که از طریق جستجو در منابع علمی معتبر از جمله SID و Google scholar انجام گرفت. یافته‌ها: طبق برآوردهای سازمان بین المللی کار ۲۳٪ از کودکان ۱۰-۱۴ ساله جهان در حال کارند، در ایران طبق آمار رسمی تعداد کودکان کار ۲۰ هزار نفر است. در هند اختلالات قد و وزن و سو تغذیه در میان کودکان کار به طور معناداری بیشتر از کودکان عادی است. در اردن نسبت قد و وزن برای سن در کودکان کار کمتر از کودکان عادی است. در ایران طبق مطالعه پاسدار و همکارانش میانگین قد و وزن و نمایه توده بدن در کودکان کار در مقایسه با کودکان غیر کار به طور معناداری کمتر می‌باشد. نتایج مطالعه فاسا و همکارانش حاکی از آن است که کودکان کار تاخیرات رشدی دارند که این نتایج با مطالعه عبدالی و همکارانش در ایران همسو می‌باشد. نتیجه گیری: کودکان کار یکی از آسیب پذیرترین قشرهای جامعه هستند. سو تغذیه کودکان کار می‌تواند به دلایلی نظیر دور بودن از محیط خانه به علت ساعت کار طولانی، عدم دسترسی به غذای سالم که در منزل تهیه می‌شود و فقر در خانواده آنان می‌باشد. با توجه به اینکه عدم توجه خاص به وضعیت تغذیه کودکان عواقب ناگواری برای کودکان کار، خانواده‌هایشان، جامعه و سیستم بهداشتی آن دارد لذا تدوین و اجرای برنامه‌های هدفمند و حمایتی توسط مسئولین دست اندرکار بهداشتی الزامی می‌باشد. کلمات کلیدی: اختلالات رشد- سو تغذیه - کودکان کار

زمینه عملکرد حامیان رسمی در کمک رسانی به والدین

کودکان مبتلا به فلج مغزی

نسرین علائی (عضو هیات علمی دانشگاه شاهد، (فرحناز محمدی شاهبلالی (عضو مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، (حمید رضا ختاکه (عضو هیات علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی)، سیمیا محمدخان کرمانشاهی (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس).

در ارائه مراقبت دائمی از کودک مبتلا به فلج مغزی، والدین در مراحل مختلف زیستن با کودک مبتلا به منظور کسب آگاهی بیشتر و ارائه مراقبت مطلوب به فرزندشان، به حمایت حامیان رسمی (اعضای تیم سلامت و خدمات رفاهی) نیاز دارند. به همین منظور مطالعه‌ای با هدف تبیین عملکرد حامیان رسمی در حمایت از والدین کودکان مبتلا به فلج مغزی، در سال ۱۳۹۱ انجام شد. روش: این مطالعه به روش کیفی، براساس نمونه‌گیری مبتنی بر هدف و با مشارکت ۲۱ تن از والدین کودکان مبتلا به فلج مغزی و ۱۲ تن از کارشناسان حوزه خدمات